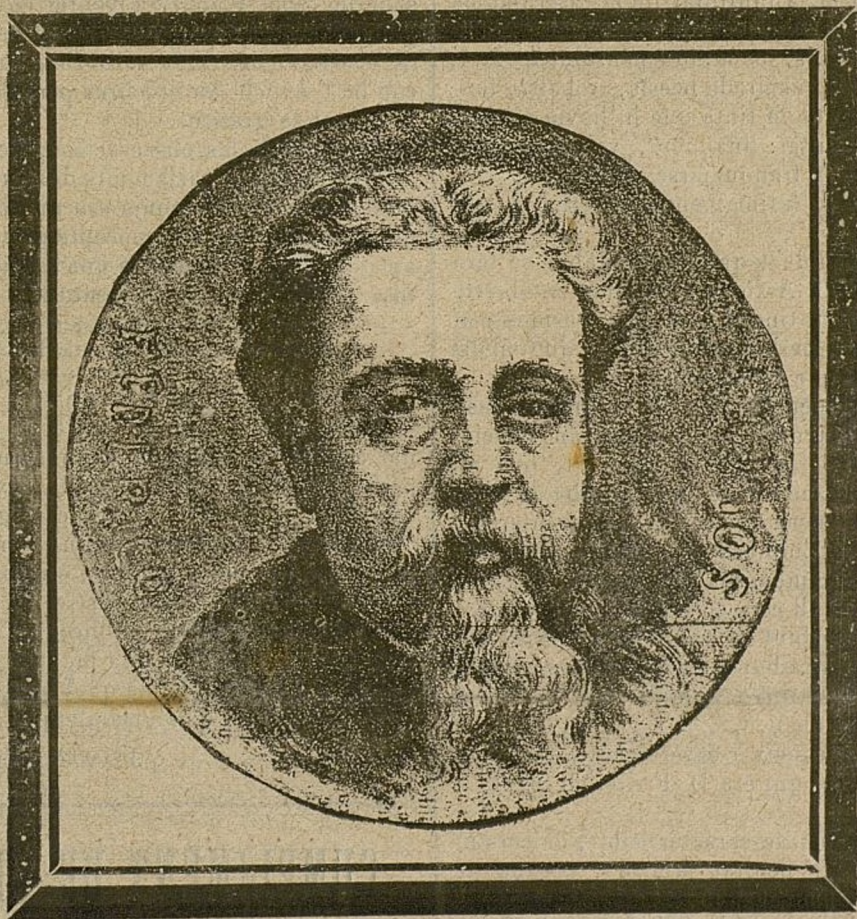

LO TEATRO CATALÀ

À LA MEMORIA

DE L' INSPIRAT POETA Y AUTOR DRAMATICH

† **D. Frederich Soler y Hubert**

GLORIA DE LA PATRIA

LA REDACCIÓ.

Qui era Frederich Soler

Quant va passar desde l'Odeón a'l Romea 'l teatro Catalá, vaig tenir la fortuna de conèixe'l personalment.

Corria l'any 1867.

Jo estava com actor en la companyia y a'l mateix temps tenia 'l càrrech de auxiliar en la Administració.

Aqueixa circumstancia 'm va permètrer tractar de aprop a'l malhaurat autor.

Prompte l'un y l'altre vam simpatisar de tal manera, que aquella amistat personal va convertirse en relacions de familia.

Ell veyia en mí a'l jove que havia comprès lo seu caràcter, qu'era admirador de'l seu talent, sense adulació, y jo havia trobat en ell á una persona de totes prenas.

Aixís vaig freqüentar son tracte y casa seva; aixís vaig poguer véurer la rebotiga ahont escribia en la seva rellotjeria de'l carrer d' Escudillers, número 80; aixís vaig compèndrer la inutilitat de las escribanías de plata y d'or, a'l contemplar mes de una vegada com las mes grans ideas, los millors pensaments de l'escriptor insigne y la inspirada poesia, trobaban forma externa per medi de la tinta que hi havia en una xiera que servia de tinter: finalment, vaig expontanejar-me ab ell y ell va franquejar-se ab mí.

Jo coneixia, donchs, intimament á l'amich de qui 'm proposo parlar.

Es cert que no sóch de'ls que freqüentaban sa tertulia desde l'any 1860. Això no priva que, establerta nostra coneixensa, hagi tingut jo moltes ocasions per tractarlo intimament, per apreciar millor que molts de'ls seus amichs lo que Soler valia.

Tant és aixís, que per efecte de'ls assumptos teatrals que a'ls dos 'ns tenian de continu en relació, nostra amistat va anar sempre en augment, fins a'l punt de que, honrant-me ell ab gran proba de confiança, en 1870 va encarregar-me la representació y administració de la Empresa de'l teatro de Vich, ahont va portarhi la companyia catalana.

Allí vaig viure ab ell com en familia, menjant en sa mateixa taula, escrivint en una mateixa estancia, franquejant-me en gran ab tots los de casa seva y sentint per ell verdader carinyo á mida que veyia las qualitats que l'adornaban.

Es dir, allí 'l vaig conèixer enterament.

Puch, doncas, saber qui era D. Frederich Soler.

Y vaig á dirho.

De costums senzillas, de caràcter noble, de cor bò, d'esperit justicier, de llealtat probada, posaba de manifest sempre tan bonas prenas.

Enemich de tenir enemichs, l'espantaban las disputas, y moltes vegadas per no tenirne ab qui no uolia entèndrer la rahò, preferia callar y perjudicarse, quedantse en son cor la pena que li causaban las qüestions desagradables.

¡Quí sab si això fou l'origen de'l seu mal!

Se l'ha tildat de egoista, d'envejós de la gloria de'ls altres, y això no és cert: Soler no tenia egoisme: lo que sentia era desitj d'emulació. Egoisme suposa enveja, y la enveja no tenia entrada en lo seu cor. Sabia ell que son talent era molt y desitjaba donarlo á conèixer: l'aplauso l'alhagaba y per conquistar-lo y merèixe'l treballaba; pero may per eclipsar lo de'ls altres.

Mes com ell tenia gran part y ascendent en la marxa de'l teatro Romea y molts autors hi portaban obras, en tal extrem que fins descartant las que no tenian condicions, ab las dignas de ser estrenadas ne sobraban per donar abast á las funcions, algunas quedaban en cartera, lo qual feya que 'ls autors de aquestas, veyent que se 'n representaban de las antigas de 'n Pitarrá y que se 'n estrenaba d'ell alguna, atribuïan á Soler la culpa de no fer tots los estrenos que ells desitjaban, y no faltaba qui deya clara ó embossadament que això era un egoisme.

No recordan a'l pensar aixís que Soler, ja de molts anys feya tractes especials y ventatjosos a'ls principals autors que portaban produccions a'l teatro catalá, y que no li dolia fer alternar tals representacions ab los seus dramas y comedias.

¿Cóm podia tenir enveja, si sabia per experiencia qu'allí ahont anaba ab son talent surtia vencedor?

No era envejós, no: era envejat pe'ls descontents.

Tenia cor bò; no deixaba de acudir en socorro de'ls amichs en sas necessitats.

Sè de ún que trobantse agobiat per la necessitat cayguè malalt, sense lenir un céntim á casa. Donchs saberho Soler y anarlo á véurer en día de tempestat, y donar socorro en metálich á la familia, va sèr joch de pocas taulas. Y va tornarhi ab mes diners, y un cop bo l'amich, va procurar per ell, guanyantse enterament sa gratitut.

Feya cas de las observacions. Recordo que al'escríurer un de 'ls parlaments de *Los egoistas*, l'acababa dient que ferse monja era un crim, y á pesar de que esmenant aqueix concepte potsé 's perjudicaria l'aplauso de'l parlament, á una senzilla indicació amistosa va cambiar lo final posanthi la següent quarteta:

és un fet que, meditat,
de lo mes egoista trobo;
és mal fet perque es un robo
que fem á la caritat.

Aquet era l'home. A'l parlar d'ell, he preferit donar á conèixer aquestas circumstancias, tant per esperit de justicia com per desvanèixer qualsevol concepte errat que respecte de Soler pogan tenir los que no 'l coneixian á fondo encara que l'haguessin tractat.

Dir qu'era poeta notable, escriptor distingit, dramaturg eminent, catalá ilustre, és dir lo que tothom sab. En cambi, lo que publico, no sols es tribut á la vritat, sino honrar de una manera altament digna la memoria de'l gran home qual perduda lamenta avuy principalment la patria catalana.

JOAN PERELLÓ Y ORTEGA.

CUMPLIMENT DE UN DEBER

Fará com cosa d'uns vint á vinticinch anys que en compliment de un deber anábam a'l teatro pera comanica a'ls lectors de'l diari las nostras humils impresions artísticas musicals. Llavors nostra imaginació volaba en alas d'una florida joventut, riallera, juguetona, plena d'ilusions que 'ns feyan véurer dintre la penumbra de lo ignot, un món exuberant de vida, de plahers y ventura. Nostras aficions, (¡ho recordem com si fos ara!) responfan per complert á l'estat de nostra manera de sentir; com l'aucell desitja l'oreig de la matinada pera entonar sas aladas y bellíssimas cansons, nosaltres buscábam lo lloch ahont se

respirés l'atmosfera de catalana sahor plena; ahont s'hi gosès á l'esclat de'l bon gust agermanat ab la elegant y artística forma; en ff, ahont nostre esperit simpatisès ab lo que 's vejès y sentís.

Y per això fèr, esperáham ab verdader desitj las funcions que 's donaban a'l Odeón á cárrech de la soietat dramática *La Gata*.

Allí, en aquell modest teatre de'l carrer de l'Hospital rebèrem las primicias d'un geni, manifestacions irrecusables d'un verdader talent, aroma fascinadora de flor recatada y senzilla.

Allí aplaudírem ab entusiasmame las mes celebradas obras de aquell talent, de aquell geni que portat de sa forsa conceptiva 'ns implantá 'l teatre regional en tota sa plenitut y vigor; de aquella flor bosquetana que pudorosa 'ns portaba ab sa essencia puríssima las costums patriarcals de'ls fills d'aquesta terra, son indómit caràcter, l'amor pèr sa Catalunya, sas hassanyas y prohesas, sas lluytas y conquistas y, mes que tot això, l'embaumada flayre de las flors de tot l'any, flors que naixen, viuen y mòran en lo cor de'ls catalans: ¡l'amor!

¿Y quí era aquell talent, aquell geni que ab centripeta forsa 'ns subjugaba, 'ns sujestionaba ab las maravellas de sa gentil y verge inspiració, fentnos plorar quant las cordas de sa lira melodiaban las mes sentidas notas d'un pur y cast erotisme, ó palpitir de coratje quant ab parla viril y enérgica 'ns contaba las gestas de nostra preuhada historia?

¿Quí era aquell talent, aquell geni que 'ns atreya fentnos admirar las galanuras de sa dicció, la pulcritud de sos xistes y la fidelitat ab que trasportaba á las taulas de'l teatre 'ls quadros de nostras costums, costums que constitueixen la ratlla dominant de nostra fesomia, costums típicos, característics, personals, que 's destacan per sobre la múltiple munio que integran la nació espanyola, com se destaca 'l sol ixent pe'l boyrós y sutil celatje de la matinada?

Frederich Soler: Serafi Pitarra.

Ab fruició recordem *La Esquella de la torratxa*, *Lo rovell de'l ou*, *La festa de'l barri*, *Si us plau per forsa*, *L'últim rey de Magnolia* y *Lo punt de las donas*. Per portarhi la lletra aparellada música, en totas aquestas y d'altras que en eix moment no recordem, tinguèrem que confraternisar, fèr vida íntima ab sos personatjes, escudrinyar sos defectes y gosar ab sas bellesas y posant en lletres d'impremta las resultancias de nostras amistosas relacions.

¡Y qué be anaba 'l *Si us plau per forsa*, fent aquella cambrereta simpática y bulliciosa la ja allavors notable dama jove senyora D.ª Carlota de Mena! ¡Y com se feya aplaudir 'l Sr. Puig en lo paper de criat!

Han passat molts anys. Las promesas de 'n Pitarra las ha fet efectivas en Frederich Soler creant lo Teatro Catalá; á son sosteniment hi aportaba sa activitat, sa existencia tota.

Y 'l nom de Serafi Pitarra, en compliment de un deber 'ns portaba a'l teatre de'l carrer de'l Hospital.

Mes vingué una mala nova. Frederich Soler está malalt. Y passaren díes, setmanas y fins mesos, y 'l que 'ns portaba ab gust a'l teatre no 's movía de casa. Y aquella energia y aquella virilitat, paulatinament cedían a'l pas de'l mal.

Acabá las forsas y... morí.

Avuy també en compliment de un deber lo nom de Serafi Pitarra 'ns ha obligat anar a'l teatre de'l carrer de l'Hospital; avuy com ahir, en compliment de un

deber lo nom de insigne dramaturg nos ha portat a'l teatre catalá.

¡Quánta diferencia!

¡Oh! aquella espayosa sala ahont tantas vezadas se havía discutit lo mérit de sas obras y ahont havía rebut á mils y á mils las cordials felicitacions, és avuy lo trist guardador de sas fredas despullas; la iluminació expléndida de'l gas és substituhida per la vermelloa y opaca llum de ciris y blandons de cera, y 'l abaiot de las discusions artísticas és reemplasat per lo murmulleig suau que surt de'ls llabis ¡quí ho sab! potser en forma d'expressiva oració.

Lo quadro que presentaba 'l saló de descans de'l teatre Romea era imponent.

Pero allavors com en altre temps, antany com enguany, ara com avans, nos hi portaba 'l cumpliment de un deber dolorosíssim, pero deber a'l ff, imposat per l'amistat y com humil ofrena a'l geni de'l eximi autor dramátich.

Lo nom de 'n Pitarra 'ns portaba en nostra juventut a'l teatre á riurer; lo nom de 'n Pitarra 'ns hi ha portat avuy á plorar: allavors contribuíham á aixecar lo pedestal de sa merescuda gloria; avuy á devallar lo de'l catafalch de la mort: allavors á coronarlo de llorer, ara á adornar sa estancia eterna ab la modesta y simbólica sempreviva.

De'l passat nos queda la satisfacció d'haver obrat ab conciencia, estampant en las quantillas nostras humils peeo imparcials opinions respecte lo que era en Serafi Pitarra; de'l present tenim lo deber de cumplir ab lo precepte de nostra religió, endressant á Dèu tot misericordiós, la súplica per que se servesca donar á l'ànima de l'insigne poeta lo lloch de'ls bons en la Gloria Eterna.

MODEST VIDAL.

Las dos germanas

A la memoria de l'eximi poeta Frederich Soler

Raulida dins sa cambra, plorosa y abatuda, vessant á dolls las llágrimas de sos hermosos ulls, la Escena Catalana, per greu dolor vensuda, a'l pit d'altiva dama sanglota trista y muda la perdua de cars, nobles y malhaurats despulls.

La flama de llurs glorias pórtia en son cap orlada la hermosa que sospira y romp en amarch plor; corona de Comtesa de'l més fi argent crostada, l'altívola matrona que com célica fada tan sols consol vol darli ab fraternal amor.

Ab pur cariny l'abrassa, cart bés a'l front li dona, sos ulls a'ls d'ella fixa, mirantla se sonriu y apar qu'ab tendres llassos, afable l'empresona. —No ploris, no, ma *Escena*, ma digna companyona, no ploris, germaneta, —ab dolls parlar li diu.

Sabé 'l motiu desitjo d'aquets lays de tendresa, planyir vull jo anyorívola las ansias de'l teu cor: t'ho prega Catalunya, ho anhela sa Comtesa. ¿No véus que la meua ánima s'omplena de tristesa per inquirir la causa de ton inmens dolor?

Respón: ¿qué significa ta negra vestidura? ¿me cercan pavorosos, tal volta greus perills? ¿ó llensas eixas perlas nuadas de tristura com deute imponderable de dol y d'amargura, potser perquè jo perdo algún de'ls preclars fills?

¿De l'arbre de ma terra caygué marcida fulla? ¿doblega's per desdítia lo seu brancam diví? ¿lo clot en que s'arrela, la baba de'l corch mulla? ¿la rama més flayrosa, sigué infelís despulla?

Es mort per ma greuhansa Frederich Solé?

—¡Oh! ¡Sil...

Brillant joyell me manca que may més s'eslabona
plányte'n ab mi, germana, puig falta aquell tità
qu'á cents los jorns de gloria ofria á Barcelona
teixint ab genials obras ma resplendent corona
que fou estel puríssim de'l plectre català.

La mort ab sa feresa, moventne crudel guerra
á l'ánima valenta per lo esdevenidor,
ab sa terrible dalla, que á tot mortal aferra,
ha fet que desvalguda descansi *Sota terra*
geganti com sa obra lo cos de'l gran autor.

No hi ha entorn de sa tomba las frescas *Francesillas*;
no hi ha una *Rosa Blanca* damunt son ataüt;
no obran, no, *Las Euras de'l Mas* sas flors senzillas;
may més veurè en escena aquellas vèrs pubillas;
no hi val *Cura de Moro*, tan sols hi val... quietut.

Son *Angel de la Guarda*, veyentlo en la agonia
orlã son cap artístich de rosas y llorer;
vetllã lo sèu cadavre *La Creu de la Masia*
que no altres emblemas lo geni mereixia
d'aquell que 'ns legã *Joyas* com las de la *Roser*.

Comprén, cara germana, mon dol y ma tristura:
aquell geni admirable despulla ès de la mort.
Per 'xò llenso á dolls llàgrimas nuadas de amargura;
per 'xò porto senestra y negra vestidura,
tan negra com ma pensa, tan negra com mon cor.

—¿Qué queda de sa flama? ¿qué rësta per memoria,
de'l ser inimitable que tant nos vá enlayra?
—¿Qué rësta dius, germana? N'es guardo jo sa historia
que llegirà eixa terra com son espill de gloria,
que sempre Catalunya ab goig recordará.

Si perdo per desgracia eix fill que m'enaltia,
jo guardo per sa fama los brots d'aquell talent
qu'impuls, calor y vida brodaba ab fantasia,
cercant ramells qu'ofrirne á aquesta Patria mia
per'que tinguès sa parla grandios renaixement.

La terra catalana jamay podrã oblidarlo;
lo llibre de la Patria son nom tẽ ja esmaltat:
tan sols a'l dir PITARRA—qu'aixis cal pronunciarlo—
qui catalã ab fẽ parli tindrã de venerarlo—
a'l recordar sa gloria y sa iumortalitat.—

Després d'aytals paraulas, se besan ab tristesa:
la Escena Catalana ne rësta en fort flajell,
y allã... mòlt lluny s'ovira un lloch que te feresa...
ahont feble y desvalguda s'hi vèu á la Comtesa
cubrintne freda tomba ab son preuhat mantell.

ENRICH AYNE.

A FREDERICH SOLER

Com la oruga has treballat
per' teixirte la mortalla
y la vida t'has robat;
prò 'l teu treball s'ha acabat
nús per nús, malla per malla.

Convertida en papellò
la oruga tòrna á la vida:
y 'l pobre poeta, no:
sols queda a'l món lo ressó
de sa veu dolça y florida.

A. LLIMONER.

A la memoria de Serafi Pitarra

De lo Teatro Catalã
tu vas sernè 'l fundador
y li van dar esplendor
las obras que tu vas creã.

Lo poble que t'admirã
y s' recreã ab ton talent,
t'ha plorat amargament
mentres honra ta memoria
demanant que allã en la gloria
ton nom brilli eternament.

J. ASMARATS.

La mort de Frederich Soler

Lo jardí que tenia aquí en la terra
'l Teatro Catalã en no llunyã dia
sense flors va quedant, flors de valia
qu'algún mal vent li mata fentli guerra.

Un jorn ès á Parrenyo á qui s'enterra
quant la Soler ja aroma no hi tenia;
la flayre de Fontova, qu'extassia,
també 'ns fa pérdrer quant son cos soterra.

La vida de l'Isern, flor amorosa,
la de la Mirambell, de perfum grata,
la de Gervasi Roca 'ns pren d'arrel.

Y avuy se'n du de totas la ufanosa
a'l durse'n á Soler á qui arrebatã
portant aixis nostre Teatro a'l cel.

JOAN PARELLÓ Y ORTEGA.

A LA MEMORIA

de 'l fecundo literat y popular autor dramàtich, gloria de 'l teatro regional

D. FREDERICH SOLER (Pitarra)

Descansa dins la fossana
tu que fores de'ls autors
que ab inspiraciò galana,
proporcionares mes llors
á la escena catalana.

Com aucell que alsa son vól
després de cantã, aixis tu
vas ferho omplintnos de dol,
puig may oblidar ningú
pót ta veu de rossinyol.

Malhaja la mort que un dia
ab sa guadyana arrencã
d'aprop nostre ab trayduria
a'l gran geni catalã
y aymador de la poestal

Descansa en pau, fill preclar
d'aquesta terra ennoblida,
que qui tant va treballar
per la seva pátria en vida,
mort, repós tẽ de trobar.

Descansa en pau, que la Fama
ab lo sèu crit per lo món
tou nom ilustre ja aclama
y per adornarte 'l front
una corona reclama.

Corona, no de flors bellas
que 'l baf de'l temps marcirã
no deixant ni rastre d'ellas,
corona que durará
tant oom a'l cel las estrellas.

¡Catalans, ab cor sincer,
ploreu la perdua fatál
d'aquell que gloria va sèr
de'l Teatro Regional.....
de'l gran Frederich Soler!

J. T. Y R.

A la memoria de Frederich Soler

(SERAFÍ PITARRA)

¡Plorem, plorem los que á las lletras patrias
afecte 'ls hi portem ab tot lo cor!,
¡plorem si ès qu'estimem á Catalunya,
que son fill mes preclar, ¡pobret, ès mort!

Si com bons catalants sentim carinyo
per tot lo qu'és gran, noble, bell y hermós,
á 'l recordar lo nom de 'l gran Pitarra
deurem recordã un astre lluminós.

Perque á 'l mori en Soler en Catalunya,
á 'l mori en Frederich, la musa mor.
¡Plorem, bons catalans, ploremlo sempre,
regantne sa corona ab nostre plori!

JOSEPH ROIG CORDOMÍ.

CORONA RESPLANDENT

A FREDERICH SOLER

I

La llum de vida

Trobantse solitaris cap a'l vespre
en un carrer d'escassa concurrència,
quatre fanals s'estaban
sostenint animada conferència.

Tres d'ells estrany trobaban
que l'altre, de figura mes bonica,
sentint de mica en mica
a'l donar llum sobtada intermitència,
tingués una claror menos segura
semblant voler apagar-se,
encara que tornaba á revifarse.

—Escolta, bon company, —allí li deya
l' mes antich qu' entre tots quatre 's veyia:

—Què 't passa? ¿a quina causa
aquet zup zup ab que a'ls demés molestas
obeheix? —Y'l pobre ab pausa
exhalaba allí queixas com aquestas:

—No ho sè; mes farà ja duas festas
que sento a'l comensar la canonada,
allí hont fa la tombada
que desde terra á mí la claró 'm pórtia,
com si hi tingués molta aiga,
y això a'l fluído priva
de passar ab llibertat, y quant arriba
a'l punt ahont dona llum, la llum no és forta.

—¿Y'l molesta de veras
aquet oscilat tant?

—Sí.

—Donchs ja 't planyo:

ton flam s'apagará si no m'enganyo.

—No, ja vindrá algún dia
aquell lampista á ferli una sangría,
—ficantse en la conversa
digué un tercer fanal de llum molt tersa.

—¿Lampista? —L de la vora:
quant passí 'l fanaler dintre mitj' hora
l'avisarem, y prompte
aquet singlot que tens te 'l veurás fora.

—Jo que lo primer sòch de la renglera
ja pararé bon compte,
amichs, y no t'espantis;
fará una soldadora
y 'l teu mal tindrà cura,
perque l'aygua que 't dona hidropesia
treurá d'allá hont la tens.

—¡Ay! ¡qu'alegría
'm donas ab això! No pots pensarte
lo molt que aquet favor sabrà estimarte.

En tant, l'altre fanal que 'ls escoltaba
ab pena gran lo fanal nou miraba,
á solas s'entristia
y treyent d'aquell cás filosofía
aixís pensaba 'l pobre:

—¡Potsè no la treurá joh, nol de sobre
eixa causa com diuhen
los meus companys que refiantse 'n viuhent! —
Y mentres aixís deyan
lo mal de'l fanal nou augmentar veyan.

—Ja 's revifa: miréuse'l ¡quina caral!
—de sobte digué un. —Y quant sonreyan
y tots a'l fanal nou ja adobat creyan,
restaren molt sorpresos,
perque 'l llum s'extingia
y la vida perdía
aquell fanal, mentres que 'ls tres, encesos,
flam segur ostentaren fins sèr día.

Sens claror va quedarse;
pero, apagat y tot, lo gas passaba,
y si no iluminaba,
en cambi una lliçó gran ensenyaba
de la qual pót tothom aprofitarse.

Lo flam de'l llum, si ben mirat se mira,
és la vida de l'home quant respira,
en tant que 'l gas, passant y no cremantse
y en l'espai enlayrantse

fujint d'aquell canò sens que se 'l veja,
fa com l'ànima nostra que 's passeja
per lo immens de l'espai y vola lliure
cercant la eternitat ahont ha de viurer.

*La llum de vida a'l cos la Mort li enreda:
l'ànima fuig, no 's véu, é immortal queda.*

II

La llum del geni

Dins de'l cervell un jove la portaba
y casi ni ell mateix se n'adonaba.

Quinz' anys tenia apenas
quant ja escribia versos á dotzenas,
y la llum que tancaba
closa tota en son cap, casi no 's veyia.
Pero per 'xò ja deya
algú que prest llejía
'ls versos que tal estre produhía,
que en sos conceptes prou s'hi traslluhía
la gloria y no poca
de'l nostre jovenet en proper día.

La llum y 'l cap parlaban,
y tots dos s'expressaban
ab paraulas tan claras y precisas,
que si ara aquí ab tinta s'estampaban
fora com esculpiras en la roca
que sostenir la fama
de l'escriptor genial un jorn li tòca.

Lo cap deya: —Tu 'm cremas.
—V:ll que 's veji la teva inteligencia,
á fi que la potencia
de ta imaginació be desparramis.

—Es que tu 'm fas mal bè.

—¡Oh, no t'esclamis!

Pero 's cremaba 'l pobre
sentint l'ardencia de la flama á sobre.

—Lo mal és pe 'l teu be; per tant no 't queixis.

—¡Oh! sí que 'm queixo: per 'xò vull que 'm deixis
viurer tranquil, qu' ab aqueix foch se 'm gasta
la natural materia
y puch quedar desfet.

—No importa: ¡basta!
Quant deixarás de sè, 's veurá llavors
quin ton valer ha estat á totas horas.

A mes, no puch surtir que no 't desfassis.
Aixís, doncas, no passis
per 'xò tribulacions: faré ma vía
y si aquí estich reclòs, ja vindrá día
de que la presó aquesta
ahont ara la existencia mèva 's tanca
deixar podré d'un cop, per' sèr una branca
de'l mellor brot de llor de ta corona.

Lo cap va restar mut; la llum aquella
l'inspiraba un jorn y altre,
'l bon jove escribia
y 'l sèu nom pe 'l món ja se sentia.
A forsa de cremarse
va aquell cervell gastarse,
y 'l cor va interessarse
en tan immens incendi, de manera
que bategá impossible casi li era.
'L jove sucumbí: llavors la flama
veyentse en llibertat molt mes s'inflama,
y sa forsa llumena
lo nom de'l jove que l'espai omplena.

*La llum de'l geni que un cervell anida
matant á qui la guarda li don' oida.*

III

La llum de gloria

Llejim, per' sapiguerho,
lo que 'ls diaris duhen
y veurem en sas planas endoladas
la tristor y la gloria agermanadas.
Las penas reflectadas
potser també hi veurem sense volerho.
¿Què diuhen, donchs, los diaris?
Escoltemlos primer y comentarís
podrán ferse mes tart, pero no ara.

Llejint, en un d'ells trobo:
«Lo que a'ls lectors innovo
és nota trista que la mort anuncia
de fulano de tal.» Y 'l nom pronuncia.

—«¡Ploremlo!» —diu un altre, y també estampa

'l nom de l' home que sa fama escampa
com bola que rodola.

y, 'sent de nèu, augmenta.

'L mérit ponderar tothom intenta
de qui la vida deix' 'vent estat geni.

La gloria així ho demostra
y ab raigs brillants lo mostra
á tot lo món que clama
per ésser pregoner de tanta fama.

Las penas y disgustos,
los sinsabors y sustos
que a'l recent mort en vida ocasionaren
las angunias qu' á voltas l' aflijiren
y la seva existencia acibararen,
á l' ésser explicadas en las planas
fan que tothom s' enteri
ab verdaderas ganas
de tots aquells detalls que s'ól haverhi
en la vida de l' hom' á qui tots cantan
a'l pás que sa figura n' agegantán.

Així sense esforcarse
se sab aviat quin jorn va batejarse,
quins versos ne va escriure
avans que no 'n fés d' altres,
quin jorn va enmaridarse,
quin fou aquell qu' aplausos va sentirne,
fundant aixís sa gloria
que tota entera passa ja á l' Historia.

Si és un guerrer se diuen sas hassanyas,
son valor se pondera y sas proesas:
si un món fou dins sa testa...
tot lo món lo véu gran quant ell no resta:
si fou pastor qu' estava en las cabanyas
y gran se feu un día
per fets extraordinaris, se pregonan
y aquets precisament gloria li donan.

De 'l héroe s' mencionan las batallas,
de 'l just la virtut santa
que de tan gran encanta;
de l' inventor la poderosa forsa
que may sa voluntat va lograr torce';
las artísticas telas
de qui notable fou en aquarelas;
lo gran patriotisme
de 'l polítich expert que ab son civisme
ó ab sa diplomacia
la patria va fèr gran y va aixecarla
á altura tanta que tothom ne parla.

Qui músich fou notable
també per son sabé s' fa respectable:
que en la arquitectura
destacá com figura
de talent pe 'l mérit de sas obras,
igual logra de sobras
per fet tan envejable
son foch de geni convertir en flama
de gloria precursora de sa fama.

Lo qui tenint en vida
la religió per guía
ab la mirada a'l cel sempre 'l bé escampa
desde son cor ahont nia;
la juvenil matrona
que s' conquistá de mártir la corona;
lo rey qu' ab afany noble
logra la ditxa t'èr de tot un poble...
[tots a'l finir be proban
que lloansa merescuda aquí a'l món troban!]

Donchs... quant és un poeta
que l' aura popular ja 'l rodejava
y vida real donaba
á personatjes de sa fantasia
que a'ls actors en las taulas
feya representarlos cada día,
ó be que inspirantse
en històrichs fets, sabía retratarlos
y a'l teatro portarlos,
ó á assumptos semblants donar poesia;
que á voluntat seva
de 'l cor de 'ls auditoris era duenyó
fientlos plorar ó riurer
ó sentir segons era 'l seu empenyo;
quant d' un ser així s' parla
en quins escrits á doxo s'hi contempla
gloria á genis que primer que 'll foren,
[se 'l déu lloar molt mes per' ferlo exemple
ab la llohansa en sa mort gloriosa]

de com de 'ls genis geni 'l món lo posal
La llum d' gloria s' porta en la front pura
ab resplandor intens que sempre dura.

IV

La corona

A 'l gran Soler la Parca 'ns arrebatà
ab la llum de sa vida, pero queda
son ánima que vola:
morint, la llum de'l geni
de dins d' aquell cervell com aureola
s' esparjeix ab resplandor tan grata,
que posantse en la front de 'l gran poeta
en llum de gloria s' torna, y ella sola
ab los seus raigs circunda
á l' escriptor eximí que així inunda
ab lo recort de son talent la terra.

Y lo recort no s' erra,
que FREDERICH SOLER, tingué guardadas
totas eixas tres llums privilegiadas:
la de vida en son cor, la poderosa
de 'l geni que may va abandonar-lo
convertida á sa mort en llum de gloria,
y á eixa llum se llegirà en la Historia
lo nom FREDERICH SOLER per' admirarlo.
¡Gloria á Soler! teiximli una corona,
que la Inmortalitat son nom pregoni.

JOAN PERELLÓ Y ORTEGA.

LO DIR DE LA GENT

SONET

—Tots parlan de'l mateix; ¡tristesa dona
que un poeta tan bó perdi la vida!
—Mes si ell ha mort, no morirán *La Dida*,
Las Eurs y 'l *Rector de Vallfogona*.

—Ja de dol pót vestirse Barcelona
si á l' amor de son fill vol se' agraïda.

—Per tot lo desconsol és sense mida
—Ab llágrimas de'l cor tothom l' abona!

—Es perdua irreparable, perdua doble,
—Son ingení millor pert nostre terra.
—Un home pert lo mon, honrat y noble.

Y en tant la Parca á ne 'n Soler enterra,
aixís parla la gent, aixís lo poble,
jutje infalible que en son dir may s' erra!

JOSEPH MARÍA PONS.

ANTE EL SEPULCRO DEL EXIMIO POETA D. FEDERICO SOLER

¡Héme aquí! Una deuda de cariño
á este sitio me trae,
mansión sombría y muda, donde acaban
los goces y pesares.
¡Aquí estoy! ¿No me escuchas? ¿No me oyes?
¡Ah! inútil que te llame,
que tu sueño es el sueño de los justos.
¡No puedes despertarte!

¡Pobre Soler! ¡Cuán presto la guadaña
de la muerte implacable
tu existencia cortó...! Dudas horrendas,
huíd, en paz dejadme,
porque creo que existe nueva vida
de dichas celestiales
y que en ella, quizás en breve plazo
mis ojos han de hallarle.

NICOLÁS PALACIO ARNALDO.

A la mort de l' eminent vate FREDERICH SOLER

¿Perqué brandan las campanas
y per tot sols regna dol?.....
¿Perqué n' ixen de mils llabis
paraulas de desconsol?

¿Qué passa, que la alegria
se transforma en desconhort...
—¿Qué passa?... Que tothom plora:
¡Frederich Soler!... és mort!

Aquell que va sèr la gloria
de'l Teatro Catalá,
'sent l' àncora de'l rellotje
que mes vida li doná,

javuy la Parca traydora
sens respecte ni pietat
com una fera malvada
de naltres ha arrebatat!

¡Pobre Soler! tu que fores
lo metje de mes talent
per la escena catalana

'sent son puntal excelent,
no has trobat per ta existencia
lo puntal que tu has sigut;
sols has trobat de cors nobles
y lleals la gratitut.

Aixó sí; puig ta memoria
quedarà grabada a'l cor
de 'ls bons fills de Catalunya,
entre 'ls quals ets un tresor.

Aixís, donchs, si en jorns ditxosos
te vam honrar ab llorer,
plens de dol, ab entussiasme
cridarém: ¡Gloria á Soler!

R. MALLORQUÍ.

A LA MORT DE PITARRA

Éra ell qui 'ns feya riurer
ab sas obras teatrals;
éra ell lo autor de dramas
que tant van fernos plorar;
éra ell qui 'ns presentaba
las costums mes populars;
éra 'l poeta de'l poble;
éra l' home de cor franch;
éra l' autor de una escola
que ja l' ha fet immortal.
Éra ell per qui aplaudían
desde 'l mes xich a'l mes gran.
¡Fill de'l Poble, plora, plora!
¡paga així un tribut sagrat
a'l que fôu en vida l' héroe
de'l Teatro Catalá!

SALVADOR BONAVÍA.

POESÍA

*recitada por su autor antes del sepelio de su amigo
el popular y malogrado vate*

D. FEDERICO SOLER (Serafi Pitarra)

LEMA

En mí la ciencia enmudece,
en mí concluye la duda
y árida, clara y desnuda
enseño yo la verdad.

Espronceda.

(Canto I de «El Diablo Mundo»)

I

¿Dó fueron, ¡oh poetal, tu grandeza,
tu gloria conquistada en tiempo tanto
tras escabrosa lucha? Todo tiende
en el mundo á ocupar su centro fijo.—
Ese imán poderoso que nos llama
de nuevo á descansar en su regazo,
ese frío aldabón que á cada puerta
de nuestro pobre hogar, rudo y certero
dirige un sólo golpe, hoy á la tuya
vino, impió, á llamar y arrebatado:
de entre los brazos de la triste vida
tu cuerpo quedó aquí en la madre Tierra
y tu alma fuese en aras de los cielos
para obtener la verdadera gloria

que se tributa al genio. Nuestra vida
es un camino yermo y encrespado
y fatigoso cuanto más se avanza,
en que al final se encuentra el precipicio
de la implacable muerte. ¡Allí finamos!
y allí finaste tú, fecundo ingenio
de poderoso vuelo á quien yo admiro,
porque fuiste el cantor de la muy noble
y honrada Cataluña, patria mía,
que á los piés de ese féretro se postra
con llanto acerbo, y afligida gime,
cual gime y llora con dolor la madre
que siente arrebatado de su seno
al hijo que idolatró ¡Inmenso dejas!
en tu querida patria ese vacío
que la ambición de gloria se disputa...!

¡Oh, tú, modesto artífice, que un día
desplegando tus alas poderosas,
cual las suyas el águila desplega,
volaste hacia la cumbre del Parnaso
y aquí á Melpómene y Talía diste
con tu fogosa inspiración la vida!
El pueblo, entonces, te aclamó poeta
—aunque poeta fuiste de antemano—
¿Qué has recogido, ¡oh genio!, en este mundo
después de lucha tanta? ¡Cuatro aplausos
que el viento te ha robado, sutil gloria
en incienso, la mísera mortaja
y estas guirnalda de olorosas flores
que adornan tu ataúd...! Mas no; perdona;
jamás el genio quédase arrollado
en los ámbitos negros de la sombra.
Tu nombre vivirá en las venideras
centurias y la diosa de la Fama
gentil se asentará en tu sepultura.

II

Duerme en tanto, ¡oh poetal, bajo la helada losa
el sueño que despierta allá en la eternidad,
que si apresó tu mente la duda tormentosa,
rompiste sus cadenas en pos de la verdad.

La lira que pulsabas, por siempre ha enmudecido;
las glorias de tu patria no tornará á tañer;
mas siempre hacia nosotros harmónico sonido
el eco de tu lira nos volverá á traer.

Arrullarán tu sueño los tiernos ruiseñores
con notas doloridas del día al despertar,
y cándidas palomas con delicadas flores
sobre la tumba hueca guirnalda tejerán,
Y cuando el sol decline pausado en Occidente,
ya próximo á ocultarse, rasgando el cielo azul
un rayo amortecido, volando diligente,
cual beso carifoso te mandará de luz.

Duerme, pues, ¡oh poetal, bajo la helada losa
el sueño que despierta allá en la eternidad
y manda desde el cielo tu inspiración fogosa
al triste jilguerillo que empieza hoy á cantar.

ALEJANDRO BOCIO HERNÁEZ.

DARRERA CANÇÓ

Allí hont lo mont fa sombra á l' ona,
Hont bufa 'l vent de la marina
Y 's veu al lluny de Barcelona
Lo fondo port,
Un clot cavéu sota un' alzina
Quan seré mort

Quan duga 'l maig la verda fulla,
Lo fruyt primer, la flayre aymada,
Ompliu lo clot ab ma despulla,
¡Presó crudell!

Dexáume allí, sentint la onada,
Mirant al cel.

Mon cos dexéu, y ab freda llosa
May lo cobriu: las aus ardidias,
Lo sol ardent, lo cel de rosa
Vull contemplar.

Ja 'l cobrirà de flors marcidas
Lo vent del mar.
Cantéu, voltant ma tomba freda,
Los lays d' amor que jo cantava;
L' oreig, passant per dins l' arbreda,
Ab sa ramor,
Planys llançarà, com jo llençava,
Foll de dolor.
Canteu, dextant la verda alzina,
Mos cants de goig y de tendresa;
Que senti 'l vent de la marina
L' himne sagrat
Que 'm dictà un jorn, ab sa grandesa,
La llibertat.
Y vostras veus, al lluny perdentse,
Tornéu del món al trist calvari:
Al vent del mar ohriré, plantentse,
Plorar ma sort,
Quan reste allí, mut, solitari...
Quan seré mort.
Un jorn, potser, ab crits de joya,
Dirà mos cants gentil brivalla;
Potser mos lays la tendra noya
Mormolarà:
Mon cos llavors dins ma mortalla
Tremolarà.
La mare, un jorn, bregant joyosa,
Dirà mos cants a sa nineta;
Llavors, ab pler ma filla hermosa
Recordaré,
Y á dins del clot, ma tomba estreta,
Sospiraré.
Potsé 'l marí mirant la onada,
Que va tallant la nau ardida,
Potser, mirant ab trista ullada
Nous horizons,
Mormolarà la mes sentida
De mas cançons.
No vull mon nom grabat al marbre;
Vull que l' escriga, d' amor rendida,
Gentil parella, dessota un arbre,
Un jorn d' estiu,
Damunt la sorra, la sorra humida
Del camp joliu.
Si may mon nom fama lleugera
Un jorn se 'n dú de ma encontrada,
Fins á mon nom terra estrangera
Farà anyorar,
Car vol sentir la flamarada
De nostra llar.
Anáu pe 'l món cants de alegria,
Com van pe 'l prat las papallonas;
Anáu pe 'l món, cants d' agonía,
Lays de dolor...
Com van pe 'l mar las negras onas
Movent ramor.
Anáu, cantant lo riu de plata,
Lo sol ruhent, la blanca lluna,
Lo sant treball, l' amor que mata,
Lo món y 'l cel;
Anáu dihent de ma fortuna,
La sort cruel.
Y tu, trist cant, veu llastimera,
Au qu' en mon pit fa temps niuhava,
Fondo gemech, cançó darrerera,
Crit de mon cor,
Digas al món com jo estimava,
Quan seré mort.

† FREDERICH SOLER.

¡ SEMBLA IMPOSSIBLE !

Lo diari ilustrat *La Publicidad* va publicar dimars un número especial per honorar la memoria de l' eminent poeta y autor dramàtic D. Frederich Soler. En ell hi ha articles notables com tribut á l' il·lustre escriptor á qui 's dedican.

Pero a'l mateix temps s' hi véu... lo que sembla impossible que no hagi vist cap de ls redactors per evitar lo paper ridícul que fa aquell diari, fentlo fer també á un respectable escriptor que ja no existeix.

En efecte; allí 's dona á la llum pública un article necrològic d' un mort que encara era viu quant va escriure's lo mentat article que va firmar per qui va morir primer que la persona á qui 's tributà.

Tothom sab que D. Joseph Coroleu va morir avans que D. Frederich Soler.

Donchs be: l' article es de Coroleu y comensa aixís:

«Se ha extingido una noble y privilegiada inteligencia. ¡Federico Soler ha muerto! Cataluña ha perdido al más popular de sus poetas, al más fecundo de sus dramaturgos.»

¡Yllavoras encara era possible salvarli la vida! ¡Ay! tant de bol

Mes avall continúa:

«Al recordar á vuela pluma estas cosas, triviales de puro sabidas, con el ánimo embargado por el dolor de ver apagada la existencia de un amigo tan estimado, de un escritor tan original y fecundo, no nos sentimos con fuerzas para examinar la prodigiosa labor acumulada por su privilegiado ingenio durante más de treinta años de actividad infatigable.»

¿Cóm podía estar embargat pe'l dolor de la mort si encara llavors no havia succehit la gran desgracia que avuy tots plorem?

¿Cóm pót creure's en la sinceritat de l' afecte que vol demostrarse en las ratllas copiadas?

Una cosa tan sentida, tan delicada, tan expressiva com un article á un difunt á qui s' estima, ¿no s' ha de dictar ab frases surtidas de'l cor mes que de la imaginació? ¿Ó és acás com escriure una comedia ó una bufonada?

Pero deixem a'l difunt Sr. Coroleu (q. e. p. d.), y dirijintnos á *La Publicidad* preguntem: ¿Es serio permétre la publicació d' aqueix treball? ¿No val mes respecte la memoria de Soler, de'l que denota un article necrològic per ell, *tet á priori*? Si son autor sigués viu, encara que l' hagués escrit avans ningú ho sabria; pero ara s' ha descubert la lleujeresa que tingué a'l despéndrerse'n y la imprudencia de la Redacció a'l ferne ús publicantlo.

Això 'ns recorda l' procedir d' un distingit amich nostre y de'l pobre Soler, que ja en vida d' aquet li havia comprat una corona ab la dedicatória y tot per quant morís. ¡Y ell va fer com Coroleu! ¡va morir ans que Frederich Soler!

¡Sembla impossible tanta previsió, que tan poca 'n demostra! ¡Sembla impossible tanta imprudencia que sols pót un tant disculparse considerantla filla de la ofuscació! ¡Quina planxa!

P. DE R.

—Reunits divendres passat á las deu de'l vespre en la administració de'l teatro Romea 'ls autors dramàtics catalans D. Conrat Roure, D. Ramón Bordas, D. Joaquim Riera y Bertrán, D. Àngel Guimerà, D. Joseph Maria Pous, D. Emili Vilanova, D. Joan Maluquer Vilodot, D. Joan Perelló y Ortega, D. Manel Rovira, D. Joseph Oriol Molgosa, D. Lambert Escaler, D. Abelardo Coma, D. Manel Rocamora y alguns altres, ab l' abjecte de tributar un recort á l' eminent y malhaurat dramaturg D. Frederich Soler (Serafi Pitarrá), acordaren: 1.ª, costejar una corona per l' acte de l' enterro; 2.ª, facultar a'l Sr. Roure que convoqui una nova reunió d' autors per perpetuar la memoria de'l difunt, y 3.ª, demanar á la Empresa de'l colisseu que cambiés lo nom que aquet porta pe'l de *Teatro Soler*.

Lo Sr. Maluquer va oferirse á pagar particularment lo cotxe per dur la corona y l' Sr. D. Joseph Ximeno, que també 's trobava allí, va manifestar que ell no era autor dramàtic.

—A fi de no deixar de posar cap de las composicions que hem rebut per tributar un recort á Frederich Soler, en lloch de folletí donem avuy dos planas mes de peridòich.

—Creyent que será agradable á nostres lectors, fem saber que presentant aquest número y donant mitja pesseta en la botiga de la casa número 4 de la Plassa de'l Pi, D. Miquel Masalleras entregará a'l portador un baix relleu ab lo busto de D. Frederich Soler, en barro cuyt.

—Demá donará son benefici en la Societat *La nueva Lira* 'l soci D. Leandro Pausa, ab lo drama *Mar y Cel* y la sarsuela *¡Como está la sociedad!*

REPERTORI DE FORA

Malgrat, 10 de Juliol.

Diuenje passat assistirem en representació de Lo TEATRO CATALA, á l'estreno que 's doná en lo Centre de Lluisos, de'l melodrama en tres actes y en prosa *Los Tabernayres*, original de D. Domingo Pons y Munné.

La obra sens és er una joya, está ben escrita y fòu de l'agrado de'l públich, y a'l final de'l acte tercer l'autor fòu cridat á las taulas prodigantse'l merescuts aplausos.

Per la nostra part li desitjem molta sort y coratje en sa carrera literaria.

Havem de fèr constar que és la primera vegada que las empresas teatrals d'aquesta vila 's han recordat de que hi ha corresponsal de Lo TEATRO CATALA.

Dintre pochos días 's inaugurarà 'l teatro Bretón, instalat en lo Tivoli Malgratense.

Los llejidors serán sabedors de lo que 's hi representi.

—F. M.

Mataró, 8 de Juliol

En nom de alguns socis de la Nova Constancia dono las gracias á la Junta directiva ó á la de espectacles, perque cada dissapte 's fan funcions no fetas en lo teatro públich, y desitjarían aquets que durés aixís.

Dissapte 's hi representá *El campanero de S. Pablo*, y 'l monólech *St. senyors*, enque la Srta. Sala 's fèu aplaudir de debò y en l'altra obra tots. La junta hauria de mirar que 's comensés mes d' hora.

Ahí en Euterpe 's representá *D. Alvaro* ó *La fuerza del sino*. Sigueren aplaudits tots: no cal anomenar á ningú perque és companyia que val.—E. R.

Vilanova y Geltrú, 10 de Juliol.

Dissapte a'l vespre y diuenje á la tarde 's representá 'l drama *La Taberna*. Lo paper de *Gervasia* fòu desempenyat ab molt acert com també 's de *Pó* y *Valenti*: aquell per la Sra. Ferrer y 's altres pe'ls Srs. Tressols y Bozzo, Lo de *Sr. Santas* Lo Sr. Miquel lo fèu ab propietat y també 's deus los Srs. Giménez, Daroqui, Rubio, Casals y Doménech, las Sras Muntal, Gabarró, Miquel y la nena Tressols, que cumplí perfectament.

A'l vespre tingué lloch l'estreno de'l drama *Mancha que limpia*.

La Sra. Ferrer ratllá á gran altura, igual que la senyora Salas, que obtingueren una ovació.

Los Srs. Tressols, Miquel, Daroqui y Giménez, estiguèren be en sos papers.

A'l final de l'acte tercer y quart fòren demanats á la escena tots los artistas.

A mes de'l desempenyo, contribuí a'l lluhiment la part escenográfica, que 's presentá ab bon gust; sent arreglada be la escena.—Lo CORRESPONSAL.

Vich, 8 de Juliol.

Aquesta semana vaig á parlar de las funcions teatrals ab motiu de la Festa Major. Baix la batuta de D. Joan Goula (fill) va actuar una companyia d' ópera en lo Teatro Ausonense posant *Lucrezia Borgia* y *Faust*. Hi figuraban la tiple D.ª Elisa Bassi, 'l tenor D. Joseph Brotat, lo baix D. Pau Meroles y 'l baritono D. Salvador Mestres. La representació no podia ser mes acertada, tant per las principals parts com pe'ls coros y orquesta.

En lo Centre Industrial, diuenje posaren en escena 'l drama *El Gran Galeoto*, varen pendre'hi part la dama jove Srta. Galcerán y la característica D.ª Elvira Fernández, (quals actrius varen saber interpretar molt bé sos papers) y 'ls Srs. Franquesa Echea Buixo y Aliet, que varen ferho bé, particularment lo primer la part de *Ernesto*.

Va acabar la funció la comedia *Nil de novís*, distingintse las senyoras citadas y 'ls Srs. Aliet, Ferrer y Camps. Lo día 6 se doná un concert en los salons, essent molt concorregut. En lo Centre Carlista divendres posaren *Lo Contramestre* quina execució va anar deficient. Lo día 7 en lo mateix centre 's hi doná una preciosa vetllada literaria musical, prenentli part lo director D. Lluís Jordá, D.ª Adelina Serra y D. J. Serra, á mes de distingits oradors de la capital.—UN INDUSTRIAL.

Imp. Pujol y C. - Tallers, 45

GRAN TALLER DE SASTRERÍA

La Moda Elegante

7, Plaza Santa Ana, 7

INMENSO Y VARIADO SURTIDO

en géneros de alta novedad para la presente temporada

Trajes á medida desde 4 á 25 duros

Corte y confección inmejorables

Ayuntamiento de Madrid

CASAS RECOMANADAS

Magatzem de pells de **J. Pous**, Freixuras, 6.
Sastrería de teatros, de E. Vasallo Malatesta, Asalto, 14.
 Botiga de calsat de **Francisco Grau**, Plassa de Santa Ana, 23.
 Fotografia de **A. S. (Xatart)**, Carme, 3, tercer.
 Taller de atrás de **E. Vidal**, Ronda S. Pau, 48.
Successors de T. Vidal, Consulat, 15. (Casa fundada en 1812.) Gran magatzem de matalassos.
La Imperial, Conde del Asalto, 25.
Sastre de teatros, Francisco Tey, Sadurní, 14, 1.º

Gran establecimiento de música

Instrumentos, pianos y armoniums

DE
Juan Ayné

FERNANDO VII, 51 y 53 y CALL, 22.—BARCELONA
 Especialidad en pianos de alquiler.
 Guitarras desde 5 pesetas

Sastrería de Teatros

DE
FRANCISCO TEY

Se llogan tota classe de trajos per' ópera,
 sarsuela, vers y disfressas

Sadurní, n.º 14, primer**Arxiu y copistería**DE
FRANCESCH PEREZ POL

Roig, 24, Entresuelo

La Gran Liquidacion

LA CASA QUE DA LOS MUEBLES MAS SÓLIDOS
Y BARATOS**Un mobiliario non plus ultra**

Una cama de Viena ó de hierro (matrimonio), un somier, un colchón, una cómoda con marmol, 6 sillas rejilla, una mesa noche, un espejo, una mesa comedor, 6 sillas y un palanganero,

todo por 30 duros

Hay camas de Viena con somier, colchón y almohada

A 32 PESETAS

Riera Alta, núm. 48 — Barcelona

Construcció de Teatros

Servey complert y bó per' guardarropías

Carrer de Estruch, 11, fustería
BARCELONA

Á CASARSE TOCAN

Por 30 duros el mobiliario siguiente:

Una cama Viena (matrimonio), un somier muelles (matrimonio), una cómoda con mármol, seis sillas rejilla, una mesa noche con marmol, una mesa comedor, seis sillas comedor, un elegante espejo y perchas. Además hay camas de Viena á 20 pesetas, y de matrimonio á 35. Sillas de rejilla á 44 pesetas docena. Juegos de Lavabo Viena mármol á 24 y gran surtido de muebles de todas clases á precios de fábrica.

LA IMPERIAL, Conde del Asalto, 25

ARXIU Y COPISTERIA

(VERS Y MÚSICA)

DE
Joseph Bonnin

Puntualitat y esmero en servir

Passatge de Madoz, núm 5, 2.º

VIUDA Y NUVA

Sarsuela en un acte y en prosa

ORIGINAL DE

J. SERRA BARRIS

MÚSICA DE

C. Ignasi Barris

De venta a'l preu de **2 RALS** en las librerías de Puig (Plassa Nova, 5), Viuda Mayol, (Fernando, 13) y Arxiu de'l Sr. Bonnin (Passatge Madoz, 5, 2.º, 2.º)

SANTASUSANA

Santasusana **Santasusana**

MAQUINAS PER CUSIR
 Y PER FER MITJA

APARATOS DE PENDRER DUTXAS

Preus sens competencia

Carrer de 'l Carme, 34.—Barcelona